

Frans huis, Frans erfrecht en positie langstlevende echtgenoot/-ote

Pieter (58) en Astrid (55) zijn in gemeenschap van goederen getrouwd, wonen in Amsterdam en hebben samen twee kinderen, Hanneke (26) en Niek-Jan (23).

Zij hebben een vakantiehuis in Grasse (€ 360.000,00) op het oog.

Zij vragen zich af hoe het huis vererft indien een van hen overlijdt.

Het Franse huis vererft naar Frans recht.

In het Franse erfrecht is de positie van de langstlevende echtgenoot/-ote niet zo sterk als in het Nederlandse erfrecht.

Volgens Nederlands recht wordt de langstlevende (sinds 1 januari 2002) automatisch eigenaar van het in Nederland gelegen bezit, zoals hun eigen huis in Amsterdam.

Bij overlijden van vader Pieter worden de kinderen Hanneke en Niek-Jan dus geen mede-eigenaar van de Amsterdamse woning.

Zij krijgen hun kandsdeel "slechts op papier", dat wil zeggen: hun kandsdeel vormt een derde deel (moeder Astrid krijgt immers ook een erfdeel) van de helft van vader Pieter. Hun kandsdeel wordt dus in een geldvordering omgezet.

Die geldvordering is in principe pas opeisbaar indien Astrid als langstlevende overlijdt.

Astrid kan het huis na het overlijden van Pieter dus zonder medewerking of toestemming van de kinderen verkopen. Astrid (evenals alle andere weduwen en weduwnaars) ervaart dit als een groot goed.

Het Franse erfrecht kent een dergelijk automatische overgang van Pieters helft (bij diens overlijden) op Astrid niet.

Astrid wordt geconfronteerd met het Franse erfrecht dat haar de keuze biedt uit twee opties, namelijk:

Optie A.

Zij krijgt een kwart ($1/4^e$) van de nalatenschap van Pieter.

Dit betekent dat Hanneke en Niek-Jan samen $3/4^e$ van de nalatenschap van Pieter erven, dus $3/8^e$ van het huis te Grasse voor ieder van hen beiden.

Optie B.

Zij krijgt "slechts" het vruchtgebruik van de nalatenschap van Pieter.

Hanneke en Niek-Jan erven die nalatenschap, belast met het vruchtgebruik ten behoeve van Astrid.

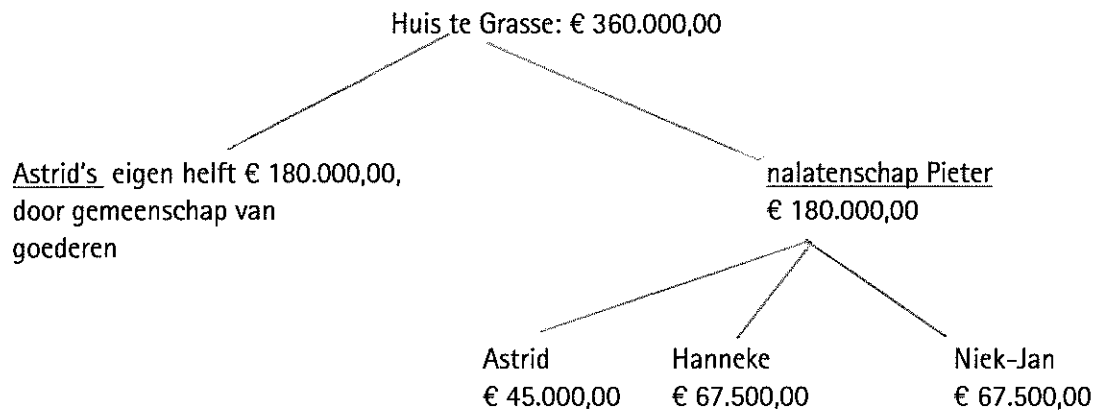
Zij worden dus slechts "bloot-eigenaren".

"Bloot" omdat zij weliswaar eigenaren zijn, doch daar niets mee kunnen doen.

Zolang Astrid leeft, mag zij het huis immers zelf gebruiken, het verhuren, het door vrienden laten gebruiken en dergelijke.

Schematisch weergegeven zien de resultaten van de opties A en B er als volgt uit:

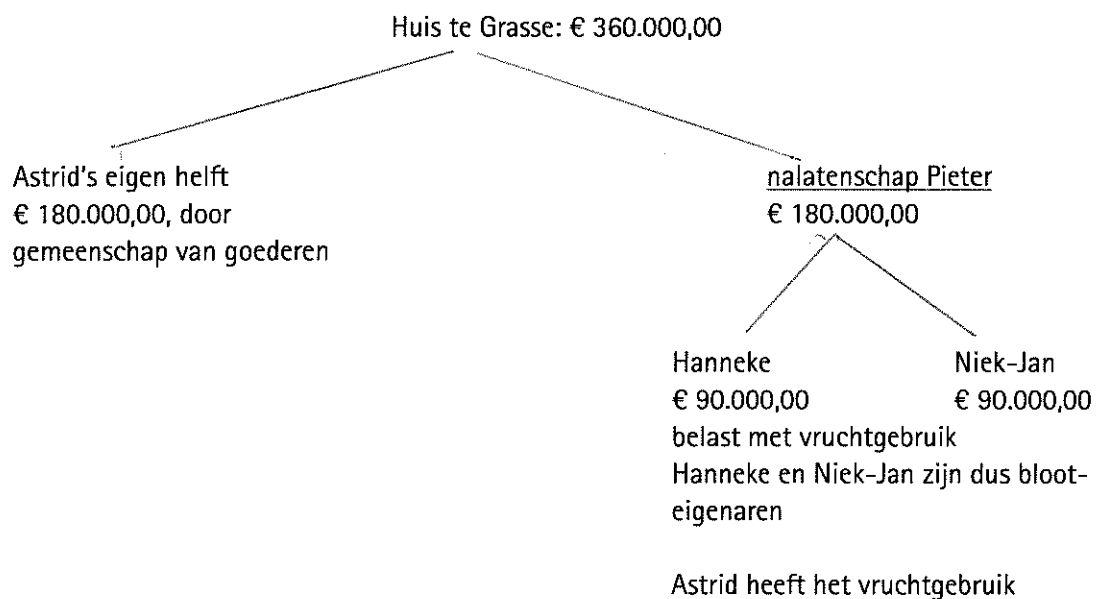
Optie A

Resultaat: Astrid is eigenaar voor (€ 180.000,00 plus € 45.000,00, zijnde:) € 225.000,00
 Hanneke is eigenaar voor € 67.500,00
 Niek-Jan is eigenaar voor € 67.500,00

Totaal: € 360.000,00

Optie B

Gemeenschappelijk kenmerk en nadeel van optie A en optie B:

Naar Frans (erf-)recht kan moeder Astrid het huis niet zonder medewerking van Hanneke en Niek-Jan verkopen.

Het vóór 1 januari 2002 in Nederland gemaakte "langstlevende-testament" (meestal in de vorm van een "ouderlijke boedelverdeling", waardoor de langstlevende automatisch enig eigenaar van de nalatenschap van de eerststervende werd) biedt in Frankrijk geen soelaas.

Ook het met ingang van 1 januari 2002 in Nederland in werking getreden stelsel van een wettelijke verdeling, waardoor Astrid in Nederland automatisch enig eigenaresse van Pieter's bezittingen wordt, sorteert in Frankrijk geen effect.

De oorzaak?

Frans erfrecht geldt voor op Franse bodem gelegen onroerend goed.

Pieter en Astrid zullen dus naar andere wegen moeten zoeken om de positie van de langstlevende ten aanzien van hun Franse huis te verbeteren.

De Franse en (op het terrein van het Frans huwelijksgoederenrecht en erfrecht deskundige) Nederlandse notaris kunnen U de juiste oplossing bieden.

↓